

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului :

Parohiile cl. I. pe un an 800 Lei
Parohiile cl. II. 700 Lei
Parohiile cl. III. și subclasă 600 Lei
Pentru particulari 500 Lei

APARE DUMINECA

MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI
EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.

Prețul inserțiunilor

Concure de prot. 1000 Lei. Parohii de
cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei
Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.

Mareșalul Conducător

în slujba unității sufletești a Neamului

„Unitatea credinței“ pentru care în mii de biserici glasurile noastre de rugăciune imploră ajutorul lui Dumnezeu, este fără îndoială o lucrare în funcție de puterea — sau mai de grabă — de bunăvoința omenească. Din nefericire, asupra conștiințelor oamenilor nu primează totdeauna stările și lucrurile de ordin mai înalt. Străine preocupări și socoteli, adesea prea lumești, le tulbură conștiința, sau în orice caz eclipsează seninul înălțimilor cerești.

Iată pentru care motiv *unitatea* sau *unirea* credinței continuă să rămână tot numai un deziderat.

Totuși când se ivesc conștiințe de eroi cari promovează idealul unirii, chiar numai în cadre limitate — pe întinsul unei țări de o pildă — trebuie să facem drumul invers, către Dumnezeu, și în rugăciune de mulțumire să binecuvântăm fapta de adevărat eroism.

*

În mijloc de crâncen războiu, Dl Mareșal Ion Antonescu Conducătorul Statului, plin de grijă pentru unitatea sufletească a Neamului dă, la 29 Decembrie 1942, decretul-lege pentru desființarea sectelor religioase.

Cum am fost arătat la timpul său, și cum de altfel însuși inițiatorul acelei legi dl Ministru Ion Petrovici a declarat, *prezența sectelor religioase creează un pericol continuu nu numai în raporturile cu Biserica dominantă, dar chiar din punct de vedere național și de Stat.*

Fapte concrete au dovedit vrăjmășia netă a sectarilor împotriva Statului, a legilor și a unității sale. Desigur această vrăjmășie nu s'a mai admis în timp de războiu, mai ales că, în luptă cu un dușman a'eu, faptele acestor sectari se

accentuează tot mai potrivnice și mai periculoase integrității și siguranței Statului.

Dar Mareșalul Conducător nu s'a oprit la jumătatea drumului. Prin decretul-lege publicat în Monitorul Oficial Nr. 157 din 9 Iulie, interzice exercitarea oricărui cult religios sectant, precum și constituirea de asociații religioase sectante. Ca lămurire adăugăm că sectarii după legea din 29-XII-1942 se camuflaseră în te miri ce societăți sau asociații. Legea aceasta a reglementat totodată procedura de disolvare a patrimoniilor asociațiilor religioase, ca și de trecerea de drept a aceloră în patrimoniul Statului.

În linia acelorăși preocupări de *unitatea conștiinței religioase*, dl Mareșal întocmește și publică mai nou — având concursul aceluiași distins colaborator și ministru I. Petrovici — o lege cu adevărat *dreaptă*.

Este decretul-lege pentru completarea art. 37 din legea pentru regimul general al Cultelor. Decretul-lege prevede la art. I. că, dispozițiilor art. 37 din legea pentru regimul general al Cultelor din 22 Aprilie 1928, se completează după cum urmează:

„Comunitățile bisericești locale își pierd dreptul lor de proprietate și posesiune asupra bunurilor respective când majoritatea credincioșilor lor a trecut la comunitatea locală a altui cult.

În acest caz bunurile trec de drept în patrimoniul comunității bisericești locale a majorității credincioșilor cultului părăsii, fără nicio despăgubire“.

Legea aceasta, publicată în Monitorul Oficial Nr. 222 din 12 Septembrie 1943, repară o nedreptate istorică și pe o alta săvârșită acum 15 ani, la întocmirea legii pentru regimul general al Cultelor din România.

Ostașii știu să lupte, cei de acasă sunt datori să știe a munci, a tăcea, a curma
firul minciunilor și a crede în victorie.

Deci, cu întârziere dar însăși totuși este pus în vigoare acel principiu pentru care Episcopatul nostru, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Dr. Nicolae Bălan a dus îndârjită luptă. Principiul este că averea servește ca instrument în slujba conștiinței religioase.

Domnul Mareșal Ion Antonescu Conducătorul Statului nostru care în toate momentele mari și de răscruce a definit răspicat rolul Bisericii în viața și în refacerea morală a Neamului, s'a înscris pentru totdeauna în cartea de aur a Bisericii noastre strămoșești, alături de marii citori și marii Voevozi.

li purtăm profundă grațitudine, iar dela Dumnezeu îi cerem zile îndelungate și putere ca să birue pe toți dușmanii noștri.

Sfințirea bisericii din Globurău

E *Duminecă 26 Septembrie*, zi de mare praznic pentru micul cătun, așezat în mijloc de munți brăzdați de văi cu ape, cari nu odată au adus prăpădul asupra acestuia, dându-i și numele de Glob-rău.

Zic, zi de mare praznic, căci fețele credincioșilor comunei Globurău și-au mai descrețit frunțile și au mai uitat de greul ce-l poartă pe ai lor umeri, văzându-se vizitați de păstorul lor cel sufletesc, care e primul dintre episcopi, ce calcă prin aceste părți uitate de restul lumii, venit să dea spre întrebuintare, locașul lor de închinare, zidit încă de pe timpul împărătesei Maria Terezia, în stil catolic, pentru trebuințele sufletești ale puținilor ofițeri catolici cari își aveau aici în graniță sediul.

Dela anul zidirii, din 1775 și până în 1799, biserica este sub stăpânire catolică, iar cu acest an Românii devin definitiv stăpâni pe ea. Bisericii acesteia, nu i-s'a adus nici o îmbunătățire dela zidirea ei și până astăzi. Ahea acum, din îndemnul vrednicului paroh, Iosif Drăgoi, o mână de oameni au dat prisosul lor, împodobind această biserică cu picturi alese de pictorul Băleanu, făcându-o să rivalizeze cu alte biserici trunțase ale eparhiei.

Sâmbătă seara, la orele 8 se începe slujba privegherii împreună cu vecernia, la care participă credincioși ai comunei, împreună cu credincioșii veniți de pe acum la praznicul ce are să urmeze. Au servit: Prot. Iosif Câmpianu, pr. Nicolae Goanță și diaconul Dimitrie Băloni.

Duminecă dimineața, la poarta triumfală din fața primăriei, Prea Sfinția Sa Episcopul Veniamin, însoțit de I. stavr. Romul G. Ancușa consilier referent eparhial și Pr. Petru Toma secretar

eparhial, este întâmpinat de credincioșii comunei în frunte cu Prot. Const. Dure, prof. Ilie Feneșan din Orșova și cu notarul Ioan Bocicaru care bineventează pe oaspeți. Prea Sfinția Sa mulțumește tuturor pentru cuvintele călduroase adresate și în cântecul de „Cavine-se cu adevărat...” ale Corului Reuniunii din Orșova, oaspeții sunt conduși spre biserică.

În poarta bisericii, în fața unui sobor de preoți, apoi în prezența Dlui Col. I. Uiză, prefectul Jud. Severin, a Dlui Dr. Daminescu subprefectul județului și a Dlui Lt. Col. Istrăte — Comandantul Legiunii de Jandarmi Severin, Cuc. păr. Iosif Drăgoi face un scurt istoric al comunei Globurău, apoi al bisericii, care deși multă vreme a fost în întrebuintarea soldaților catolici, cari își aveau o garnizoană în această comună, deci puteau avea o mare influență și asupra credincioșilor, totuși ei au rămas neclintii, păzind credința moșilor și strămoșilor lor.

Arată și scăderile oilor ce-i sunt date spre păstorire. Astfel, lipsa de copii atât de răspândită în Banat, s'a infiltrat și în această comună. Satul nostru n'a avut totdeauna numele acesta urât Globu-rău și a fost cercetat chiar și de împărați. În vremurile cele mai vechi se numia „Globușor”. Numirea „Globu-rău” caracteriza așa de potrivit locul unde era așezat satul; dar nici pe departe nu caracteriza pe acești parohieni ai mei, oameni buni și harnici.

În a. 1773 în 19 Mai dimineața la 5 ore, împăratul Iosif al II-lea plecând călare din Mehadia cu suita sa în drumul său spre Caransebeș — drum spre culmea munților — se abate în comuna noastră și cercetează compania de grăniceri de sub comanda locotenent-colonelului Volfenbüth, care făcea parte din trupele generalului român Papila. Împăratul în cuvinte frumoase se exprimă despre strămoșii noștri grăniceri.

Doi ani mai târziu după vizita împărătească se termină zidirea acestui lăcaș de închinare. E biserică zidită în stil catolic. Va fi fost zidită poate cu gând curat de preamărire lui Dumnezeu, pentru cei câțiva ofițeri catolici, dar eu cred mai mult că a fost zidită cu gând ascuns de ademenire religioasă pentru mulțimea grănicerilor români și ortodocși. După 24 de ani mutându-se sediul companiei la Mehadia și de acolo la Băile-Herculane în anul 1799 rămâne biserica în stăpânirea ortodocșilor. Se delătură orga, se dărâmă amvonul din perete, se zidește iconostasul cu ușile împărătești, se împodobește cu cele 6 mari icoane pictate de pictorul Nicolae Popovici din Caransebeș și se termină lucrarea la 24 Aprilie 1799.

Nemții s'au dus dar strămoșii grăniceri ai parohienilor mei au rămas aceiași români statornici în legea românească, credință în Dumnezeu, statornici în port și în datini. Nu s'a întâmplat nici-o dezertare dela dreapta credință cum s'a întâmplat de pildă în comuna Slatina.

Și deatunci de 144 ani nimeni n'a mai pus mâna ca să împodobească această sf. biserică, rămânând aceeaș, cu pereții văruiți în alb, cu tavanul de scânduri vopsite. În anul acesta a II-a zi de Paști, s'a abătut peste noi ca o suflare a Duhului Sfânt, gândul mare și curat de a ne împodobi biserică cu frumoase icoane și decorații așa cum cere sf. noastră lege românească. Am ajuns în scurtă vreme, ca creștinii darnici să picteze pe chelțul lor icoane în valoare de peste 250.000 Lei și cu contribuția tuturor s'a săvârșit azi o lucrare de aproape un jumătate milion Lei.

Prea Sfinția Voastră.

Populația comunei noastre numără azi aproape 600 de suflete, e în descreștere și aceasta din cauză că oameni lacomi, sus la isvoarele apelor au tăiat pădurile și tălazuri mari de ape cu furie nemai pomenită s'au abătut asupra comunei. În a. 1910 două mari potopuri au distrus a treia parte din comună. Unele din cele mai înstărite familii și-au vândut pământul și s'au mutat la locuri mai bune în Caransebeș, Jupalnic, Zăguzeni, etc., iar alții s'au mutat în țarină, dincolo de culmea dealurilor, întemeind frumoase gospodării. Dar cu durere vă mărturisesc că populația e în descreștere și deoarece multe din mamele tinere se luptă împotriva legilor firei, nevoind să nască și să crească fii, cu toate că plătesc cu ruina sănătății și chiar cu moartea acest păcat. Păr. Drăgoi termină, exprimând Prea Sfinției Sale mulțumirile sale personale, precum și ale credincioșilor, pentru cinstea ce le-a făcut-o, coborând în mijlocul lor.

Prea Sfinția Sa mulțumește păr. Drăgoi pentru frumoasele cuvinte adresate și împărtășește tuturor arhierestile Sale binecuvântări.

Urmează actul sfințirii bisericii și Liturghia arhierască la care Prea Sfinția Sa este asistat de următorul sobor: Ic. stavr. Romul G. Ancușa consilier eparhial, Prot. Iosif Câmpianu-Orșova, Pr. Nicolae Goanță-Cuptoare, Pr. Gheorghe Belcotă-Cornereva, Pr. Iosif Drăgoi-Globurău, Pr. Petru Toma secretar eparhial, Pr. A. Nicolici-Tufări, Pr. Dănilă Puia-Cornereva, Trifon Grozavescu-Bogoltin, Protodiacon Teodor Roșca și diaconul Dimitrie Băloni.

Corul „Reuniunea de Muzică și Cântări“ din Orșova, sub conducerea dlui prof. Bătea a

contribuit și de această dată, la mărirea fastului, ceea ce a adus laude din partea însăși a Prea Sfinției Sale Episcopului.

După priceasnă, Prea Sfinția Sa rostește în fața celor prezenți, o înălțătoare predică, din care n'au lipsit nici de data aceasta frumoasele pilde și îndemnuri părintești.

Cu bucurie viu ca primul arhieru, ca să fac slujba sfințirii acestui locaș, zidit pe vremuri, nupentru binele neamului, ci cu el să fie îndepărtat. Dar planurile oamenilor nu se potrivesc cu voia lui Dumnezeu, căci iată că după atâția ani, Bunul Dumnezeu se îndură și se milostivește ca să se pogoare harul Său asupra acestui locaș.

Dumnezeu a lăsat fiecărui om un suflet, care e o schinteie dumnezească și deaceia Domnul nu ne va întreba la judecata de apoi cum ne-am îmbrăcat sau hrănit, ci oare am făcut voia lui Dumnezeu? Am împodobit acest suflet cu fapte bune? Ce folos de averile ce le adunăm, căci noi suntem numai călători pe acest pământ. Acestea toate vor rămâne la moartea noastră, nici banii, nici doctorii nu ne vor scăpa de aceasta.

Glasul clopotului ne chiamă în fiecare sârbătoare la rugăciune, la înălțare către Creatorul. Oare dăm noi ascultare Acestuia?

Azi, când e atâta durere, ce facem noi pentru suflet? Credința în Dumnezeu și Mântuitorul Iisus Hristos a fost în decursul istoriei, ancora care ne-a salvat de toate relele. Această credință ne-a ajutat astăzi să ajungem să prăznuim sfințirea acestui sfânt locaș. Credința a ajutat lui Noe ca să nu dispereze în fața groaznicului potop promis de Dumnezeu. Precum a mântuit pe Noe și barca pescarilor pe lacul Genizaret, așa va mântui și neamul nostru, dacă vom avea mare credință în El.

Astăzi, țara noastră se află încleștată într'un războiu sfânt, care cere multe jertfe. Dacă ar veni bolșevismul, din bisericile noastre n'ar mai exista piatră pe piatră, iar oamenii se vor împrăștia prin toate părțile. Dar Dumnezeu nu nu se lasă batjocurit. Dacă ostașii noștri n'ar fi acolo unde sunt acum, noi de mult n'am mai fi existat ca neam. Fiii noștri și-au jertfit tot ce au mai scump, viața, pentru noi cei de acasă. De aceea, să nu uităm suferințele lor, trăind în îmbuibare. Noi, cari formăm cel de al doilea front, să le dăm ceea ce le trebuie lor și familiilor lor, cărora le trebuie o mână de ajutor în lipsa celui plecat să lupte în primul front.

După aceasta, Prea Sfinția Sa aduce laude preotului Iosif Drăgoi și tuturor credincioșilor cari au contribuit la împodobirea sfântului locaș, apoi mulțumește dlui prefect pentru marea cinste

ce a dat-o, onorând praznicul cu prezența sa.

Pe toți, Prea Sfinția Sa îi îndeamnă ca neîncetat să roage pe Bunul Dumnezeu să ne ocrotească Regele și pe Conducător, iar pentru frații noștri, rănași sub stăpânire străină, să ne rugăm celui Atotputernic ca să le trimită, cu un ceas mai de vreme clipa încătușării la sânul mamei dragi.

La sfârșitul Liturghiei, Prea Sfinția Sa stropște cu apă sfințită pe credincioși, împărțind copiilor cărți de rugăciuni, cruciulițe și iconițe, după care citește o rugăciune unui copil epileptic. A urmat apoi o masă comună în sala de învățământ a școlii primare de acolo. S'a făcut apoi revizia oficiului parohial.

Sub impresia marelui praznic duhovnicesc ce l-a produs actul sfințirii bisericii, credincioșii din Globurău, în după amiaza zilei, grupuri-grupuri se adună în ulița cea mare, ca să-L vadă și să-I mulțumească încăodată arhiereului lor, pentru bucuria mare și unică în viața satului, ce le-a procurat-o sfințirea bisericii.

După masă P. S. Sa, însoțit de: P. On. D. Romul G. Ancușa, P. On. D. Iosif Câmpianu și păr. protodiacon Teodor Roșca, vizitează comuna **Valeabolvașnița**.

Intrăm într-o comună ascunsă între două versante mari, așezată pe ambele maluri ale râului Bolvașnița.

În fața primăriei, iasă din mijlocul mulțimei adunate în jurul porții de verdeață, un bărbat chipeș, dintr'o bocată; este primarul N. Domilescu, care urează arhiereului bun sosit în comuna lor. La ușa sfintei biserici preotul Z. Grozavescu aduce omagiile credincioșilor către P. S. Sa. Bucuria lor este mare, mai ales că pentru prima oară pășește un arhiereu în această comună izolată de lume.

Din raportul părintelui aflăm că această localitate a fost martoră la luptele grele ce s'au dat între Austrieci și Turci în sec. XVIII.

P. S. Sa mulțumește ambilor pentru primirea calduroasă ce i s'a făcut și împărtășește tuturor arhierești binecuvântări.

După Vecernia săvârșită P. S. Sa și un sobor de 6 preoți, Arhiereul tălmăcește credincioșilor adunați în biserica lor prea neîncăpătoare, gândurile cu cari a venit să-i cerceteze, aducându-le cuvântul Evangheliei. Calea seducătoare, presărată cu bunurile pământești, formează piedica ce ne depărtează de averea sufletului, de bunătățile lui Dumnezeu, de adevăratul scop pentru care El ne dăruiește bogățiile pământești.

Pornind dela banul văduvei din sf. Scriptură P. S. Sa îndeamnă fiii sufletești la alipire și jertfă față de biserica lor, ce reclamă mai

multă înzestrare și împodobire. Biserica este pozoaba comunei și oglinda sufletului credincioșilor din comună. În ea ne înviorăm viața dela leagăn până la moarte, și ne împărtășim de harul ceresc, prin sfințele taine.

Describe apoi sările din Rusia și esplică rostul războiului ce-l ducem astăzi contra bolșevismului. Prin exemple alese Arhiereul dă sfaturi practice pentru viața creștinească în timp de războiu și în timp de pace. La esire împarte copiilor cărți de rugăciuni, cruciulițe și iconițe.

După ce face revizia oficiului parohial în casa părintelui Grozavescu, P. S. Sa cu suita, pela orele 18³⁰, părăsește comuna în uralele mulțimei de credincioși, cari au ținut să fie de față la plecarea P. S. Sale.

T. R.

CUVÂNTUL VIEȚII

(I. IOAN 1)

II.

In fața morții

La Dumineca XX după Pogorirea sf. Duh.

Descoperind taina existenței prin „*toate câte a început lisus a face și a învăța*“, Cuvântul Vieții, înțelepțește fapturna cuvântătoare, mijlocindu-i lumini de înțelegere a lucrurilor cari înalță pe om la adevărata cunoaștere a realității.

Precum în vremea când Dumnezeuștile Sale picioare sfințeau pământul cu pașii misiunii Sale sfinte, așa și astăzi, și așa, până la sfârșitul veacului, în orice împrejurării ale vieții, lucrarea de „a face“ și „a învăța“ a Mântuitorului, deschide luminoase orizonturi de *înțelegere clară* și pricini de *mângăiere* chiar și în cele mai grele momente ale vieții.

În fața suferinței trupești și sufletești prezența Sa mântuitoare, însemnează rază de mângăiere și putere tămăduitoare, și cine în lume a mai putut să desvăluie ca *El Taina Durerii prin Evanghelia iubirii?* Intâmplarea din Nain este una din razele acestui adevăr.

Mila biruește Judecata.

În fața sicriului singurului fiu al văduvei din Nain stă atotputernicia apăcată cu grije asupra neputinței și a suferinței omenești. Este icoana raportului dintre Creatorul plin de milă și iertare și făptura cuvântătoare care în urmă răsvrătirii „primului creat“ urmează legea restituției temporale: „pământ ești și în pământ te vei întoarce“ (Geneza 3, 19). În fața durerii însă iubirea lui Dumnezeu a biruit judecata prin milă

(cf. Iacov 2, 13); și timpul acestei descoperiri a nemărginitei iubiri Dumnezeuști a sosit odată cu întruparea Sa pe pământul durerilor, de aceea „mai înainte de patima Sa încredințând Învierea cea de obște“ Mântuitorul anticipează din Isvorul milei, arvuna mângâierii ce înflorește nădejdea și se cuprinde minunat în rodul învierii mortului și, după El, a morților.

Faptul izolat întâmplat acum aci, mai apoi în casa lui Iair și în urmă în Bethania înviatului Lazăr, reprezintă o rază de nădejde și de mângâiere pentru omenirea supusă aceleași legi dar și aceleași fericiri prin învierea și viața cu Hristos în Împărăția cerurilor. De aceea „nu mai plânge“ sunt cuvintele cari trebuie „să șteargă toată lacrima dela toată față“.

Nu mai plânge.

Dece „nu mai plânge“, când el este singurul sprijin și singura bucurie a ochilor, și așa, destul de plânși ai unei văduve?

Pentru că „na murit ci doarme“. Este răspunsul Mântuitorului cu ocazia învierii fiicei lui Iair (Luca 8, 52).

În comparație cu *moartea sufletului*: păcatul, *moartea trupului* este odihnă de somn și repaus ce cuprinde nădejdea deșteptării și posibilitatea reactivării.

Sfârșitul păcatului este moartea, a somnului este trezirea și întremarea. De aceea la căpătâiul morții trupului lacrimile aprind luminile de nădejde ale deșteptării prin înviere.

În legea veche, când firea era departe de realizarea istorică a izbăvirii din blestemul morții, lacrimile își aveau justificare mărturisind necesitatea morții din cauza dușmăniei blestemului, dar când vine Viața să triumfe asupra morții, prin împăcarea și răscumpărarea din blestem, lacrimile trebuie să se șteargă: „unde este moarte boldul tău, unde este iadule, biruința ta (I Cor. 15, 55).

„Nu mai plânge“ fiindcă „nu voiesc să nu știți voi, fraților pentru cei ce au adormit ca să nu vă întristați ca și ceilalți ce n'au nădejde“ (Tess. 4, 13).

„Ceialți“ sunt „omul cel vechiu“ și necredincioșii cari tăgăduiesc pe Dumnezeu și chiar existența și ființa sufletului lor (cf. II Tim. 2, 16-18; I Cor. 15, 34; Mat. 22, 23) a căror parte în fața morții nu poate fi altceva decât lacrimile zadarnice, cari „dacă ar și crede în Hristos, numai pentru viața aceasta, sunt cei mai nefericiți dintre toți oamenii“ (cf. I Cor. 15, 19) și chiar decât fapturnile cele necuvântătoare cari nu au năzuințe ce nu se pot împlini în viața terestră, cum are omul.

„Nu plânge“ pentru că trupul trebuie să urmeze legea firii, cât se găsește în *anotimpul semănăturii*, „semănându-se în stricăciune“ pentru a se scula „în nestricăciune“, „seamănă-se întru nemărire, scula-se-va întru mărire, seamănă-se întru neputință scula-se-va întru putere“ (I Cor. 15, 43).

Ochii noștri văd „grozava nemărire și fără de chip“ a fratelui nostru, înfățișarea corpului lui ce doarme „dus“, dar nu văd feerica petrecere a sufletului, fericita privescătoare a sufletelor celor răposați cari au *plecat* din lumea aceasta după ce au luptat „lupta cea bună“ și au „săvârșit alergarea cu păzirea credinței“ (cf. II Tim. 4, 67), în pocăință și mărturisire și în împărășirea cu Hristos Cuvântul și Pâinea Vieții.

„Nu mai plânge“; un singur semn al puterii Cuvântului, ajunge pentru deșteptarea trupului celui adormit căci sufletul lui este viu și priveghiază, însă „nu a venit încă ceasul“ acelei deșteptări, care așteaptă plinirea adormirii fiilor lumii văduvite prin moartea atâtor copii ai ei: „când cei din morminte vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și vor ieși cei ce au făcut cele bune întru învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele întru învierea judecării“ (Ioan 5, 28-29).

„Nu mai plânge“ este cuvântul plin de mângâiere și învățătură a Cuvântului Vieții în fața morții, devenit mijloc de pedagogie cerească ferind făptura cuvântătoare de a cădea în mândria luciferică, în prima etapă a vieții sale, pentru a putea merita binefacerile învierii din Viața cea veșnică.

Plânsul nădejdi.

Intristarea și plânsul sunt necesitate firească și o datorie morală în multe împrejurări din viața creștinului — dar acestea numai în duhul „întristării pentru Dumnezeu“.

Necazul și lacrimile durerii sunt folositoare mântuirii precum crucificările din suferințe sunt tapsele sfințirii — De aceea zice Proorocul: „hrăni-ne-vei pe noi cu lacrimi și ne vei adăpa cu lacrimi întru măsură“ (Ps. 79, 6), dar această întristare își are corectivul ei în credință și mângâierea nădejdi lui Dumnezeu. „Intristarea după, sau pentru Dumnezeu“ este lucrătoare a mântuirii prin aceea că produce umilința și căința: „*intristarea după Dumnezeu naște pocăință neschimbăcioasă spre mântuire iar întristarea lumescă naște moartea* (II Cor. 7, 10).

Pentru aceasta lacrimile creștinului la Scrierul celor adormiți în Domnul trebuie „să spele tina de pe ochii minții“ și să-i desvăluie realitățile vieții celei veșnice singura existență reală

și fără de sfârșit către care merge tot trupul și despărțirea vremelnică să nu-i fie decât ocazie de meditație pentru îndreptarea sufletului său și pentru grija duhovnicească de sufletul celui răposat, căutând a mijloci iertarea aceluia, prin rugăciunile Sf. Biserici și mai ales cu Jertfa cea fără de sânge, căci acestea sunt singurele mijloace mântuitoare și cu adevărat unitoare de suflet a tuturor creștinilor, vii și morți.

Fără de acestea, plânsul creștinilor este asemenea plânsului Rahilei fără mângâiere și fără nădejde. Rezultatul lui este desnădejdea și aceasta este păcat, adevărându-se cuvântul Sf. Apostol Pavel: „întristarea lumescă naște moartea“. (II. Cor. 7, 10).

Musturarea unui astfel de plâns este acesta: „nu mă plângeți pe mine fiice ale Ierusalimului, ci vă plângeți pe voi și pe fiii voștri.“ (Luca 23, 28).

Meditație

În fața minunatei anticipări a învierii morților: la icoana din Nain, sufletul meu privește cu încredere viața, deși cuprinde sâmburele morții în această lume și, moartea îmi apare ca o primăvăratică necesitate a semănării trupurilor în brazda mormântului, pentru răsărirea în spic de nemurire a firavei noastre vieți omenești. „Deaceea și suspinăm în coliba aceasta, pentru că dorim să ne îmbrăcăm în lăcașul nostru cel ceresc“, „căci avem în ceruri locuință dela Dumnezeu, casă nefăcută de mână și veșnică“ (II. Cor. 5, 2, 1) „numai de am fi îmbrăcați și nu goi“.

„Văzând Doamne pe văduva care plângea cu amar și precum atuncea Te-ai milostivit și ai înviat pe fiul ei ce-l duceau să-l îngroape, așa te îndură și de mine acum, Iubitorule de oameni și-mi înviază sufletul meu cel omorât cu păcatele, care strigă Ție: Iisuse Fiul lui Dumnezeu miluiește-mă“.

RECENZIE

Pr. Ilarion V. Felea: Duhul Adevărului, ediția II-a adăugită, Pagini XVI+566, Diecezana, Arad, 1943. Prețul 550 Lei.

Dintre cărțile de teologie apărute în ultimul timp, „Duhul Adevărului“, a Păr. Ilarion V. Felea, prof. la Academia de Teologie din Arad a fost primită cu aprecieri deosebit de elogioase, și, pe drept cuvânt putem afirma, de toate cercurile teologice ortodoxă din țară. Academia

Română a premiat-o cu premiul „Eufimia și Ion Andrei profesori“, iar preoțimea noastră s'a grăbit să o aibe cât mai neîntârziat, să o citească și mai ales să o poată folosi la diferitele ocazii, la predicile de Dumineca și sărbători.

Lucrarea a fost repede epuizată, ceea ce dovedește, că o carte bună e întotdeauna căutată de preoții dornici de cuvânt sfânt...

Pr. Ilarion V. Felea primind zilnic scrisori și comenzi dela preoți din țară — s'a hotărât pentru o nouă ediție, astfel față de ediția din trecut, *noua ediție, apare adăugită*. Unele schițe de predici, prea scurte, au fost mai amplificate. Pentruca subiectele să fie cât mai ușoare și mai bine înțelese — s'au adaus din diferite colecții de lecturi și pilde alese — *numeroase citate și exemplificări*. Adăugirile, aproape în întregime, sunt culese în note subliniare.

Pr. Ilarion V. Felea în felul acesta a ținut ca să îmbunătățească schițele de predici cu exemple alese din „*Patericul*“, din diferite cărți de știință teologică, pilde alese de ale marilor ierarhi bisericești și filosofi români, și *asa cele 88 de schițe de predici, ne apar într'o lumină nouă*, având la îndemână de data aceasta *preotul și pilda frumoasă, pentru o documentare a predicii pe care o rostește*. În această muncă prodigioasă a Păr. Prof. Ilarion V. Felea, noi vedem și străduința continuă a Sf. Sale, de a fi în curent cu toate noutățile literaturii teologice ortodoxe, de a culege cu o pricepere deosebită tot ce se poartă mai bine cu concepțiile de viață ale preotului ortodox, de a aplica, strict doctrina ortodoxă, tezaurul sfânt al Bisericii și a expune principiile morale creștine în toată frumusețea lor.

Păr. Ilarion V. Felea a rupt cercul îngust al celor ce credeau până mai ieri, că studiile teologice — mai bine zis științele teologice, n'au ce căuta într'o predică — or schițele de predici, sunt prilejuri admirabile de meditație și de aplicare a conținutului disciplinelor teologice, a tuturor aproape. Colecția de schițe de predici ale Păr. Ilarion V. Felea, se deosebesc de colecțiile predicilor de până acum, prin faptul, că ele pot fi utilizate oricând — îi sunt necesare preotului, care are la îndemână toate citatele folositoare și-i cere puțin efort, pentru alcătuirea unei predici bine reușite — dar în acelaș timp, îi lasă și toată libertatea și-i cere ca și preotul să chibzuiască bine asupra predicii ce o va rosti.

Cu drept cuvânt au fost numite *predici doctrinare*, căci astfel de predici ne trebuiesc azi, mai mult ca altădată, fiind spiritul vremii de așa natură, încât rostirea unei predici, cere în mod imperios, tratarea doctrinei creștine din toate punctele de vedere. Stilul clar, fraza ușoară a

chițelor, face pe cetitor să citească fără răgaz lucrarea, să o răsfoiască mereu, fiind actuală pentru orice împrejurare a vieții spirituale.

Lucrarea din punct de vedere tehnic se prezintă în mod impecabil, fiind mult îmbunătățit tiparul și hârtia.

Ediția II-a adăugită a „*Duhul Adevărului*”, ni-l arată pe Pr. Ilarion V. Felea, cu calitățile-i bine cunoscute: *extrem de muncitor, râvnitor la cele sfinte, profesor de Academie foarte temeinic pregătit în știința teologică ortodoxă — de aceea, îl felicităm, și-i dorim succes la noua ediție adăugită.*

Prof. C. Rudneanu

Ș T I R I

Personale. Prea Sfințitul Părinte Episcop Veniamin a călătorit Marți în 5 Octomvrie a. c. la București în scopul de a aranja unele chestiuni oficiale ale Episcopiei.

Hirotesiri. Din prilejul sfințirii bisericii sf. mănăstiri Calugăra dela Cîclova — Duminecă în 3 Octomvrie — P. S. Sa Episcopul Veniamin a binevoit a hirotesii întru protosincol pe sinclul Vartolomei Durain, starețul mănăstirii, iar pe preotul catedral ierom. Justinian Dalea întru sincl. Felicitări!

Adunarea generală a Asteii s'a ținut în zilele de 26 și 27 Septemvrie a. c. în Sibiu. Cu acest prilej s'a omagiat vrednicia și meritele acestei venerabile instituții, care — îndeosebi în vremuri de restriște — a adus mari servicii neamului românesc din Transilvania.

„**Cronica Romanului**” aduce știrea că P. S. Lucian a împlinit 20 de ani de Arhipăstorie în eparhia moldovenească a Romanului. Într'un articol de fond al acestei reviste oficiale sunt arătate realizările P. S. Sale, care este ardelean și care ca și în trecutul istoric a întărit legăturile de frăție și de dragoste între Românii cei dintr'o parte și alta a Carpaților.

Urâm și noi P. S. Sale încă mulți ani de Arhipăstorie spre binele Eparhiei Romanului.

Capelă pentru prizonierii ruși s'a ridicat în Feldioara pe seama mulțimii de prizonieri din lagărul de acolo. Insuși I. P. S. Mitropolit Nicolae a oficiat slujba sfințirii acestei capele, ridicată din inițiativa I. P. S. Sale.

Darea de seamă despre sfințirea bisericii dela Sf. mănăstire Calugăra și vizitele canonice ale P. S. Sale Episcopului Veniamin în unele parohii din Valea Almăjului va apare în numărul proxim.

Societatea de lectură „Ioan Popasu” a studenților teologi dela Academia Teologică ort. rom. din Caransebeș, și-a constituit pentru anul școlar 1943/1944 următorul comitet: Președinte: Diacon Guliman Emilian student an IV, Secretar I: Șușoi Nicolae an III, Secretar II: Adam Andrei an III, Casier: Cocârlă Ion an III, Controlor: Diacon Lăzărescu Iulian an IV, Bibliotecar I: Diacon Șdicu Horia an IV, Bibliotecar II: Diacon Capotescu Ion an III, Econom: Grama Dumitru an I, Conducători de cor: I. Teodorovici Ion II, II. Iliescu Ion I,

Arhivar: I. Neda Gheorghe an III, II. Ciolac Petru an II, Comisia literara. Președinte: Diacon Sârbu Eftimie an III, Membrii: Vasilescu Vasile II, D-na Veturia Lăzărescu I, Ciucur Pavel I, Chera Mihai I.

Aviz. Cucernicii Preoți sunt rugați a pune în vedere elevilor cantori că intrucât vreunul nu s'ar prezenta la prelegeri la 15 Octomvrie a. c. va fi exmatriculat.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 5725 Es. 1943.

Circulară

Către P. Cuc. Protopopi și Cuc. preoți

Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, Serviciul Contabilității, cu adresa Nr. 44469/943, ne face cunoscut că preoții profesori de religie cari au optat pentru parohie vor continua să primească pe lângă salariul de preot și gradațiile ce au avut la catedră la data optării, iar cei cari au optat pentru catedră vor primi cu începere dela data de 1 Iunie 1941 și gradațiile ce au avut ca preoți la data optării pentru catedră, conform Decretului-Lege Nr. 1944/1943.

Intru cât este cazul vreunui Cuc. preot care este îndreptățit la plata drepturilor mai sus amintite să își reclame plata acestui spor de salar prin Consiliul nostru eparhial.

Caransebeș, la 28 Septemvrie 1943.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:

Petru Toma

Nr. 5649 Bs. 1943.

Circulară

Către P. Cuc. Protopopi și Cuc. preoți

Societatea surdo-muților din România, cu adresa Nr. 294 din 18 Septemvrie a. c. ne face cunoscut că unii membrii ai acestei societăți se pretează la anumite acte nedemne, ca cerșitorie, exploatând mila publicului prin localuri, pe stradă sau la diferite instituții sub forma vânzării unor cărți poștale cu alfabetul surdo-muților, tablouri alegorice, icoane etc., ori chiar cu liste de subscripție individuale.

Cum membrii acestei societăți sunt ajutați prin Consiliul de Patronaj al operilor Sociale, se pune în vedere că în cazurile de mai sus, dacă se ivesc astfel de persoane, să fie respinși și eventual dați pe mâna comisariatelor sau posturilor de jandarmi, căci acest fel de câștig este nedemn, atunci când dâșii își au existența asigurată.

Ceace se comunică spre a fi aduse la cunoștința P. Cuc. preoți din acel protopopiat.

Caransebeș, la 28 Septemvrie 1943.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:

Petru Toma

Nr. 5901 B 1943.

NOTĂ OFICIALĂ

In Monitorul Oficial Nr. 222 din 22 Sept. 1943 a apărut textul următorului

Decret-lege

pentru compactarea art. 37 din legea pentru regimul general al Cultelor.

Art. I. Dispozițiunile art. 37 din legea pentru regimul general al Cultelor din 22 Aprilie 1928, se completează după cum urmează:

„Comunitățile bisericești locale își pierd dreptul lor de proprietate și posesiune asupra bunurilor respective când majoritatea credincioșilor lor a trecut la comunitatea locală a altui cult.

In acest caz bunurile trec de drept în patrimoniul comunității bisericești locale a majorității credincioșilor cultului părăsit, fără nici o despăgubire“.

Art. II. Orice hotărâri judecătorești chiar definitive, contrare dispozițiilor prezentei legi sunt nule de drept.

Art. III. Părțile interesate vor putea invoca dispozițiunile art. 2 pe calea contestației la executare sau pe calea dreptului comun.

Hotărârile de primă instanță pronunțate în procesele intentate conform prevederilor acestui articol sunt executorii.

Art. IV. Orice dispozițiuni de lege sau regulament contrare legii de față sunt și rămân abrogate.

Dat în București la 21 Septembrie 1943.

Antonescu

Mareșal al României

și

Conducătorul Statului

Ministrul Culturii Naționale și al Cultelor

Prof. I. Petrovici

Ceace se aduce la cunoștință On. Preoțimi spre știre și orientare.

Caransebeș, în 6 Octombrie 1943.

Consiliul eparhial**Concurs**

In baza deciziei Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 4856 B 1943, din 19 August 1943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru postul de preot la parohia II-a de cl. I-a din **Caransebeș**, devenită vacantă prin trecerea la cele vecinice a preotului Liviu Corneanu.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în estensiune de 34 jug. 704 stj. p. și anume:

a) Jumătate din parcela Nr. top. 2198, 2199, 2200 la locul numit „Cotul Sebeșului“ în total 5 jug. 1441 stj. p.

b) Parcela Nr. top. 3162, 3163 la locul numit „Racovița“, în total 6 jug. 1237 stj. p.

c) Parcela Nr. top. 6193 la locul numit „Sub Lonța“, în total 8 jug. 1180 stj. p.

d) Parcela Nr. top. 6502, 6503, 6504, la locul numit „Lunca Grofului“, în total 13 jug. 46 stj. p., de prezent arendată firmei Mundus din Balta-Sărata, conform contractului.

2. Birul parohial.

3. Veniturile stolare uzitate.

4. Locuință în natură.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post își vor înainta cererile însoțite de actele doveditoare, consiliului parohial ort. rom. din Caransebeș, prin Prea Onor. Oficiu protopresbiterial al Caransebeșului întru cât vor avea:

1. Cvalificația recerută pentru parohiile de cl. I-a, având la bază examenul de bacalaureat.

2. Invoirea P. S. Sale Episcopului diecezan pentru a putea recurge la acest post.

Din considerare la posibilitatea unei eventuale noi arondări a parohiilor și a fixării din nou a sesiunilor parohiale, pentru fiecare parohie, preotul ales va trebui să-și dea consimțământul la aceste schimbări fără a formula vreo pretențiune materială.

Reflecții se vor prezenta, pe lângă prealabila încuviințare a Prea Onor. Oficiu protopresbiterial tractual, în vreo Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Caransebeș, din ședința consiliului parohial ținută la 5 Septembrie 1943.

Președinte:

Isaia Suru m. p.

paroh-protopop

Secretar:

Teodor Roșca m. p.

In conțelegere cu Oficiul protopresbiterial.

Caransebeș, la 9 Septembrie 1943.

Isaia Suru

protopop

2-3

In baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 1526 B 1943, din 5 Aprilie 1943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru ocuparea postului de preot la parohia de cl. I din comuna **Alibunar**, protopopiatul Panciovei, devenită vacantă prin moartea preotului Nicolae Popoviciu.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extindere de 33 jugăre.
2. Locuință în casa parohială: 3 camere, 1 bucătărie; supraedificate și grădină.
3. Venitele stolare uzitate.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificațiunea pentru parohii de cl. I precum și binecuvântarea Prea Sfinției Sale Episcopului eparhial, să-și înainteze cererile — cu documentele convenite — adresate comitetului parohial ort. rom. din Alibunar, Prea Onor. Oficiu Protopresbiterial al Panciovei în Satul-nou.

Reflecții se vor prezenta, pe lângă prealabila încuviințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vreo Duminecă sau sărbătoare, în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Alibunar, din ședința comitetului parohial, ținută la 2 Mai 1943.

Președinte:

Zăria Andreiu

In conțelegere cu Oficiul protopopesc.

Notar-

Gherga Milan

Victor Popoviciu

protopop

2-3